МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ "ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ"
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОВА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
УНІВЕРСИТЕТ АНКАРА ХАДЖИ БАЙРАМ ВЕЛИ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
АНАТОЛІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ТРАКІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТУРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЛЮБЛІНСЬКА ВИЩА ШКОЛА (РИКІ, ПОЛЬЩА)
ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ І МЕНЕДЖМЕНТУ (ЧЕХАНУВ, ПОЛЬЩА)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК В ЛОМЖІ (ПОЛЬЩА)
ВІДДІЛ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VI Міжнародної науково-практичної конференції

«Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності»

Тернопіль
2023

УДК 159.98:37.091
Р 64

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол №8 від 27.10.2023 р.)

Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової
Р 64 соціокультурної реальності: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 05-06 жовтня 2023 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, В. Є. Кавецький, О. Я. Жизномірська, О. В. Черній, Т. В. Магера, Г. І. Герасимчук, Н. Б. Стрийвус. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В. 2023. 320 с.

У збірнику публікуються тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 05-06 жовтня 2023 р.

УДК 159.98:37.091

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

© Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2023

Коротюк З. М., Мерена Н. М., Ярмолицька С. О.
ПІДТРИМКА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ПЕДАГОГІВ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ……...…….…151
Круглик О. П.
СУРДОПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В КОНВЕРСИВНОМУ СВІТОГЛЯДІ ПЕДАГОГА……..…….....156
Кухтяк С. Б.
ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВУ……..……..……..157
Лабузова К. С.
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ПОЛЬЩІ……..…..159
Леськів О. К., Ящик О. Б.
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ…….160
Лещук Г. В.
КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ…….164
Li Yida, Oksana Krychkivska
CURRENT STATE OF THE FUTURE CERAMIC DESIGN SPECIALISTS' EDUCATION IN CHINA ……..…….165
Локшина О. І.
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР…….…….....167
Магера Т. В.
ПАРТНЕРСТВО УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ…….…..….168
Максименко О. О.
ТРАНСФОРМАЦІЇ ШКІЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ……...…170
Мацарський Б. В.
ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ……..…..……172
Мельникова Р.М.
ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ……...…...175
Мехед О. Б.
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»……..……...…177
Митулинська О. Є.
ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ…….……179
Михальська С. А.
ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ ПЕДАГОГІВ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З ООП В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА…….…….182
Молчанова О. М.
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ…….183
Мороз Т. В.
ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ: ЗМІСТ І СТРУКТУРА……..…185

що навчальний заклад може не знаходитися біля місця проживання дитини. Далеко не кожен освітній заклад має належні умови для дітей з ООП, тому деякі з них просто мають декілька класів, де поруч навчаються діти з особливими освітніми потребами та їхні ровесники.

У польській освітній системі можна спостерігати зміни та дії в напрямку інклюзивної освіти. Наслідки цих дій помітні, оскільки більшість дітей з ООП навчаються в загальноосвітніх школах й їм приділяють більше уваги ніж раніше, що розширює поле дії інклюзивної освіти.[5]

Слід зазначити, що ніхто не може примусити дитину навчатися в спеціальній чи інтегрованій школі, бо польське законодавство надає право батькам обирати тип закладу. Однак, щоб віддати дитину з особливими освітніми потребами в ту чи іншу школу, необхідно отримати довідку, де вказано ступінь потреби, рекомендації щодо навчання та освітнього закладу.

Висновки. Отже, зміни в системі освіти, а саме впровадження інклюзивної форми навчання – це важливий момент для дітей з особливими освітніми потребами. Їм надається можливість здобувати якісну освіту разом із однолітками. Завдяки такому виду навчання діти з ООП краще адаптовуються до навколишнього світу. Інклюзивна освіта – рівність і повага до свого ближнього. Вона вчить суспільство не дивуватися, сприймати, добре ставитися до таких людей та допомагати їм соціалізуватися. Тому польські освітні заклади створюють належні умови, щоб дітям з порушеннями було комфортно навчатися.

Література

1. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Інклюзивна освіта: від основ до практики: монографія / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. К. : ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 53 с.

2. Павленко В. В. Впровадження інклюзивної освіти в Польщі та Україні /

В. В. Павленко // *Навчання та виховання дітей з особливими освітніми проблемами: теорія та практика*: зб. праць вчених, молодих науковців, педагогів-практиків / За ред. доц. Борейка О.М. Житомир: ЖДУ, 2016 с. 150 с. С. 25–30.

3. Перфільєва М. Освіта як інститут соціального виховання дітей та молоді з особливими потребами у Польщі / М. Перфільєва // *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2015. Вип. 53. С. 290-295

4. Садова І. І. Інклюзивна освіта в країнах Європи. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2020. № 69. Т. 1. С. 188–192.

5. Mudło-Głagolska K., Lewandowska M. Edukacja inkluzyjna w Polsce / K. Mudło-Głagolska, M. Lewandowska. 2018. № 2. С. 202-214

Леськів О. К.
здобувач другого рівня вищої освіти
Тернопільського національного педагогічного
університету ім. Володимира Гнатюка
olenka6014@gmail.com
Ящик О. Б.
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри комп'ютерних технологій
Тернопільського національного педагогічного
університету ім. Володимира Гнатюка
SanyTNPU@tnpu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі має велике значення для покращення якості навчання та розвитку освітніх систем. ІКТ можуть бути корисними для всіх рівнів освіти, від дошкільної до вищої, і включати в себе

використання комп'ютерів, планшетів, смартфонів, програмного забезпечення, інтернет-ресурсів, веб-платформ, соціальних мереж, відео та інших технологій. Ось декілька способів, які вказують на важливість використання ІКТ в освітньому процесі:

Підвищення доступності освіти: використання ІКТ дає змогу забезпечити доступ до освіти для більшого числа людей, включаючи тих, хто має обмеження у фізичному доступі до навчальних закладів.

Покращення спілкування та співпраці: електронні комунікаційні засоби, такі як електронна пошта, відеоконференції та спеціальні платформи для спільної роботи, полегшують комунікацію між учнями, вчителями і співробітниками освітніх закладів.

Інтерактивність: застосування ІКТ дає змогу створювати інтерактивні навчальні матеріали, які залучають учнів до активного навчання та вирішення завдань.

Збільшення мотивації: використання мультимедійних ресурсів, відео, ігор та інших ІКТ засобів може зробити навчання більш цікавим і змусити учнів більше залучатися до нього.

Персоналізація навчання: технології дозволяють вчителям створювати індивідуальні навчальні програми та ресурси, які відповідають потребам кожного учня.

Онлайн-ресурси та відкрите навчання: інтернет надає доступ до великої кількості безкоштовних навчальних ресурсів, від відеолекцій до відкритих онлайн-курсів, що розширює можливості навчання.

Відстеження та аналіз прогресу: засоби ІКТ можуть бути використані для збору та аналізу даних про навчання, що допомагає вчителям покращувати свої методи та підходи до навчання.

Глобальне співробітництво: учасники освітнього процесу мають можливість взаємодіяти з учителями та учнями з інших країн, щоб обмінюватися досвідом та ідеями.

Звісно, важливо враховувати ефективність і безпеку використання ІКТ в освітньому процесі та забезпечувати відповідну підготовку вчителів й учнів для використання цих технологій. Також потрібно забезпечувати доступ до ІКТ для всіх учнів, незалежно від їхнього соціального статусу чи географічного положення.

Підвищення доступності освіти за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) означає роботу над тим, щоб зробити навчання більш доступним та доступним для різних категорій людей, незалежно від їхньої фізичної локації, фінансового стану, обмежень або інших факторів.

Важливо пам'ятати, що для забезпечення доступності освіти за допомогою ІКТ, потрібно не лише мати високий рівень технічної підготовки, але й вирішувати питання доступності до ІКТ та навчання для всіх, у тому числі для тих, хто може мати обмеження щодо використання технологій.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) може суттєво покращити спілкування та співпрацю в освітньому процесі. Розглянемо деякі способи, які допомагають досягти цієї мети.

Відеоконференції та віртуальні класи: платформи для відеоконференцій, такі як Zoom, Microsoft Teams або Google Meet, дають змогу учням та вчителям зустрічатися онлайн у реальному часі. Це створює можливість для інтерактивного спілкування та обговорення навчального матеріалу, навіть якщо учасники знаходяться на різних географічних відстанях.

Спільна робота над проєктами: віртуальні платформи для спільної роботи, такі як Google Docs, Dropbox, та Trello, дозволяють учням та вчителям спільно працювати над проєктами, ділитися матеріалами і вносити коментарі.

Електронна пошта та спілкування через платформи для обміну повідомленнями: електронна пошта залишається ефективним інструментом для спілкування між вчителями, учнями та батьками. Також платформи для обміну повідомленнями, такі як Slack або Microsoft Teams, дозволяють створювати групові чати для обговорення питань та співпраці.

Спільні веб-платформи та форуми: створення спеціалізованих веб-платформ для навчання та форумів для обговорення навчальних тем дозволяє учням обмінюватися думками, задавати питання та вирішувати завдання у спільноті.

Спільні проекти з використанням віртуальних інструментів: можливості для спільної роботи над проєктами, які використовують ІКТ, такі як віртуальні лабораторії, створення мультимедійних презентацій та спільне редагування відео, можуть зробити навчання більш інтерактивним та захопливим.

Спільні блоги та відеоблоги: створення спільних блогів або відео-блогів дає змогу учням і вчителям ділитися своїми дослідженнями та думками, а також отримувати зворотній зв'язок від інших.

Спільні мережеві ресурси: спільний доступ до різноманітних навчальних ресурсів в Інтернеті, таких як відеоуроки, статті, книги і програми, сприяє співпраці та обміну знаннями.

Мовні та культурні обміни: за допомогою ІКТ можна організовувати мовні та культурні обміни з іншими країнами, що сприяє розширенню розуміння та сприяє міжнародному співробітництву.

Завдяки цим інноваціям в освітньому процесі, учні можуть отримувати більше можливостей для спілкування, співпраці та активної участі в навчанні.

Інтерактивність в освітньому процесі відображає можливість учнів активно взаємодіяти з навчальним матеріалом, вчителями і одне з одним. Цей підхід сприяє більшому залученню учнів, покращує їхнє розуміння та запам'ятовування матеріалу і збільшує зацікавленість навчанням. Розглянемо кілька способів, які допомагають створити інтерактивний освітній процес.

Використання спеціальних платформ для навчання дозволяє створювати інтерактивні курси та навчальні модулі з різними типами завдань, тестами, грою і іншими елементами. Використання відеороликів, анімацій та інших мультимедійних матеріалів допомагає візуалізувати складні концепції і створювати можливості для практичного взаємодії, наприклад, через відеодемонстрації. За допомогою VR і AR можна створити іммерсивні навчальні середовища, в яких студенти можуть інтерактивно взаємодіяти з об'єктами і ситуаціями, що моделюються. Використання інтерактивних дошок і планшетів дозволяє вчителям і учням малювати, редагувати і маніпулювати навчальним матеріалом під час уроків. Використання навчальних програм і ігор дозволяє учням навчатися через гру та вирішувати завдання, що вимагають взаємодії. Використання онлайн-форумів, чатів і соціальних мереж для обговорення та обміну думками з іншими учнями. Замість стандартних тестів і завдань із однозначними відповідями можна використовувати завдання, які стимулюють критичне мислення і розв'язання проблем. Для залучення учнів до практичних навичок можна використовувати реальні проєкти та завдання, що базуються на реальних ситуаціях. Інтерактивність в освітньому процесі сприяє зростанню інтересу до навчання, покращенню засвоєння матеріалу і розвитку критичного мислення учнів.

Збільшення мотивації учнів є важливим аспектом освітнього процесу. Мотивовані учні більше зацікавлені у навчанні, володіють кращими навчальними досягненнями і готові активніше долучатися до навчальних активностей. Загалом, ІКТ можуть створити цікавий і інтерактивний навчальний досвід, який сприяє мотивації учнів і збільшує їхню готовність до навчання та досягнення успіхів.

Персоналізація навчання – це підхід до освіти, в якому навчальний процес і матеріали адаптовані до індивідуальних потреб і можливостей кожного учня. Цей підхід дає можливість кожному учневі навчатися власним темпом, концентруватися на своїх інтересах і розвивати свої навички з урахуванням його потреб.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) відіграють важливу роль в забезпеченні персоналізованого навчання. Онлайн-ресурси та відкрите навчання представляють собою важливу складову інноваційного освітнього середовища, яке використовує інформаційно-комунікаційні технології для навчання та набуття знань. Ці підходи надають доступ до

освітніх ресурсів та можливостей навчання в будь-який час і з будь-якого місця через Інтернет. Онлайн-ресурси включають: відеолекції; електронні підручники і матеріали; віртуальні лабораторії; курси та вебінари; відкрите навчання (Open Education); відкриті ресурси для навчання; відкриті підручники.

Відстеження та аналіз прогресу учнів є важливою частиною навчального процесу, і вони можуть бути значно поліпшені завдяки використанню інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Електронні реєстри та системи управління навчанням (LMS): Системи управління навчанням, такі як Moodle, Blackboard, або Canvas, дозволяють вчителям вести електронний журнал та записувати результати учнів. Вони також дозволяють учням перевіряти свій навчальний прогрес та здавати завдання онлайн.

Загалом, використання ІКТ для відстеження та аналізу навчального прогресу допомагає зробити навчання більш ефективним, персоналізованим та спрямованим на досягнення успіху кожним учнем.

Глобальне співробітництво в контексті освіти використовує інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та Інтернет для забезпечення спільного навчання, обміну знаннями та досвідом між освітніми установами, студентами та вчителями з усього світу. Ця форма співпраці може бути дуже корисною для розвитку освіти, розширення горизонтів студентів та обміну культурними та професійними знаннями.

Глобальне співробітництво в освіті з використанням ІКТ розширює можливості навчання та співпраці, сприяє взаєморозумінню між культурами та сприяє розвитку компетентностей для життя в глобальному суспільстві.

Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті має великий потенціал для покращення навчального процесу, забезпечення доступності освіти, підвищення якості навчання та розвитку ключових навичок учнів та студентів. ІКТ надають можливість створювати інтерактивні та персоналізовані навчальні середовища, а також сприяють глобальному співробітництву в освіті.

Важливі аспекти використання ІКТ в освіті включають підвищення доступності освіти, покращення спілкування та співпраці, створення інтерактивних навчальних засобів, відстеження та аналіз навчального прогресу та глобальне співробітництво. Онлайн-ресурси, відкрите навчання, адаптовані навчальні програми і засоби аналізу даних допомагають створювати ефективні та динамічні навчальні середовища.

Завдяки застосуванню ІКТ освіта стає більш доступною, адаптованою до індивідуальних потреб та вимог, інтерактивною та цікавою для учнів. Вони допомагають розвивати навички, необхідні для успіху в сучасному світі, і сприяють глобальному обміну знаннями та досвідом. Загалом, ІКТ в освіті є потужним інструментом для створення більш якісних, доступних та інноваційних умов для навчання і розвитку людей у всьому світі.

Література

1. Використання відкритих онлайн курсів в умовах змішаного навчання майбутніх фахівців з інформаційних технологій / Ю. С. Рамський, І. А. Твердохліб, О. Б. Ящик, А. Ю. Рамський // Інформаційні технології і засоби навчання. Information Technologies and Learning Tools. 2021. № 4(84). DOI: https://doi.org/10.33407/itlt.v84i4.4431

2. Психологічний аспект використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. URL: https://vseosvita.ua/library/psihologicnij-aspekt-vikoristanna-informacijno-komunikacijnih-tehnologij-v-osvitnomu-procesi-184910.html

3. Сучасні педагогічні технології. URL: https://ukrbukva.net/page,4,106934-Sovremennye-pedagogicheskie-tehnologii.html

4. Янкович О., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. 212 с.